

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

پس پرده تشدید تنش و تحریک روسیه توسط اوکراین

(ترجمه)

پرسش:

"پترو پروشینکو" رئیس جمهور اوکراین گفت: «وقتی روسیه کشتی‌های جنگی و نگهبانان مرزی ما را در تنگه "کرچ" که دریای سیاه را به دریای آزوف وصل می‌کند، دستگیر نمود، جنگ خصمانه‌ای را با کشور ما آغاز نموده است.» وی که این سخنان را در مصاحبه‌ای با "فاکس نیوز" ایراد می‌نمود، به این حادثه اشاره نموده گفت: «آقای پوتین! این یک شوخی، حادثه و بحران نیست؛ بلکه یک تجاوز و جنگ است.» (منبع: اسپوتنیک عربی 12 دسامبر 2018م)

روسیه اعلام نموده بود که گارد ساحلی این کشور به تاریخ 25 نومبر 2018م سه کشتی جنگی اوکراینی را به اتهام تجاوز به آب‌های روسیه در نزدیکی تنگه کرچ بین دریای سیاه و دریای آزوف در شرق جزیره کریمه متوقف نموده است و بلافاصله پس از آن، امریکا خواهان تشدید تحریم‌ها علیه روسیه شد؛ ولی اروپا با آن مخالفت نمود و هنوز هم این تنش بین طرفین پا برجا است. چه کسی در پس این حادثه قرار دارد؟ و چرا مجدداً اوضاع اوکراین تنش‌آلود شد؟

پاسخ:

برای وضاحت بیشتر پاسخ، حوادثی را که در این مورد اتفاق افتاده و اتفاق می‌افتد، به یاری الله سبحانه و تعالی بیان خواهیم نمود.

1. روسیه، امریکا و اروپا در فیروری 2014م توافق نمودند که "ویکتور یانو کویچ" رئیس جمهور سابق اوکراین، که طرفدار روسیه نیز بود، بر سر قدرت باقی بماند؛ مگر پس از این توافق نامه هرج و مرج به وجود آمد که در نهایت فعالیت های مسلحانه آغاز شد و یانوکویچ مجبور شد به روسیه فرار کند و برای روسیه واضح شد که غرب در پس این حوادث قرار دارد. روسیه درک نمود که غرب وی را فریب داده و اوکراین را از دست داده است و به تکاپوی افتاده و "شبه جزیره کریمه" را به خاک خود ملحق کرد، به این توضیح که طرفداران خود را در شرق اوکراین "دُنباس" تشویق نمود تا استقلال مناطق خود را تحت نام مناطق جمهوریت های "دونیسک" و "لوهانسک" اعلام نمایند که پس از آن، اروپا و امریکا تحریم هایی را علیه روسیه وضع نموده و این کشور را از اجلاس گروه 7 اخراج نمودند.

2. پس از به وجود آمدن هرج و مرج در اوکراین، امریکا خواهان در اختیار گذاشتن سلاح برای این کشور بود که این طرح با مخالفت اروپا روبرو شد؛ چون اروپا درک می کرد که با این کار تنش ها تشدید شده و این تشدید تنش بر اروپا نیز انعکاس خواهد یافت. فرانسه و آلمان برای یافتن راهی مسالمت آمیز که بتواند تنش ها را کاهش دهد، همراه روسیه وارد گفت و گو شدند تا این که به تاریخ 6 فیروری 2015م توافق نامه "مینسک" بین این سه کشور و بدون دخالت امریکا، منعقد شد.

ما در پاسخ به پرسشی به تاریخ 21 فیروری 2015م به این موضوع اشاره کرده و گفته بودیم: «اروپا به ویژه فرانسه و آلمان نگران این بودند که موقف گیری شدید امریکا در قبال روسیه، تنش نظامی بین روسیه و اوکراین را افزایش داده و اروپا به خاطر این که دامنه جنگ و یا شبه جنگ به اروپا وسعت نیابد، مجبور شود تا همراه اوکراین علیه روسیه وارد جنگ شود. این همه در حالی بود که این جنگ، هیچ گونه تأثیری در بر امریکا نداشت و این موضوع، تأثیر به سزایی در این داشت که اروپا روی کرد متفاوتی از امریکا راجع به اوکراین اتخاذ کند. اروپا در نهایت تصمیم گرفت تا برای یافتن راه حل سیاسی، همراه رئیس جمهور روسیه به تماس شده و با این اقدام، جلو هرگونه بالا گرفتن تنش بین روسیه و اروپا را بگیرد و چنین هم شد. این موضوع را رهبران اروپا "فرانسه و آلمان" به بحث گرفته و بدون در نظر داشت طرح امریکا، به تاریخ 6 فیروری 2018م به توافق رسیدند و به تاریخ 8 فیروری 2018م "میرکل" برای ابلاغ و نه اجازه گرفتن از "اوباما"، به واشنگتن رفت... پرواضح بود که اروپا از دیرباز، برای اولین بار و بدون چراغ سبز امریکا، این تصمیم را گرفت. این توافق نامه جمعه مؤرخ 6 فیروری 2015م توسط سه رهبر "ولادمیر پوتین" رئیس جمهور روسیه، "انگلامیرکل" صدر اعظم آلمان و "فرانسو اولاند" رئیس جمهور فرانسه و طرفین منازعه "رئیس جمهور اوکراین و شورشیان"، امضاء شد.»

3. امریکا از توافق نامه فوق هیچ خوشش نیامد؛ ولی به خاطر این که بتواند بعداً آن را به شکست مواجه کند، ظاهراً آن را تأیید کرد. ما در همان پاسخ به پرسش تاریخی فوق گفته بودیم: «اوباما و کابینه اش به شدت تحت تأثیر این موقف فرانسه و آلمان قرار گرفتند و این موضوع، در اجلاس "مونینخ" باعث مشاجره لفظی بین "کیری" و میرکل گردید؛ مخصوصاً در مورد اظهارات امریکا که خواهان به اختیار قرار دادن سلاح برای اوکراین بود؛ در حالی که اروپا با این طرح، مخالفت می کرد.» هم چنان گفته

بودیم: «هرچند که "پروشینکو" رئیس جمهور اوکراین به اروپا نزدیک است؛ اما آمریکا نیز در این کشور یک تعداد از مهره‌ها را در اختیار دارد و انتظار می‌رود، چوب لای چرخ این توافق‌نامه قرار دهد... آمریکا با تمام گزینه‌های فوق یا توسط یکی از آنها، اوضاع اوکراین را تنش‌آلود خواهد کرد.

- در اختیار قرار دادن سلاح‌های پیش‌رفته به اوکراین؛

- گفتگوها برای ملحق کردن اوکراین به پیمان ناتو؛

- یا تحریک مهره‌هایش در اوکراین.

پس از تلاش‌های فوق، اجرای توافق‌نامه مینسک منجر به ناکامی خواهد شد؛ چون هرکدام از سه مورد فوق الذکر، روسیه را تحریک نموده و در ناکام کردن توافق‌نامه فوق، تأثیرگذار خواهد بود. این اتفاق می‌افتد؛ یعنی آمریکا برای ناکام کردن این توافق‌نامه و پیچیده کردن اوضاع تلاش می‌کند. ...»

4. حوادث اخیر در ضمن چارچوب فوق‌اتفاق افتاده است؛ زیرا روسیه سه کشتی جنگی اوکراینی را همراه ملوانان‌اش متوقف کرد و واضح است که اوکراین آن را در اقدامی تحریک‌آمیز انجام داد که بدون نشان دادن چراغ سبز آمریکا، اوکراین جرئت این کار را به‌خود نمی‌داد. خبرگزاری "ناس" روسیه به تاریخ 25 نوامبر 2018م نوشت: «سه کشتی جنگی اوکراینی به‌شکل غیرقانونی، وارد آب‌های روسیه شدند و مانورهای خطرناکی را انجام دادند.»

پس از حادثه مذکور، اوکراین از غرب خواست تا مداخله کند. پترو پروشینکو رئیس جمهور اوکراین در مصاحبه‌ای که به تاریخ 29 نوامبر 2018م همراه روزنامه بیلد آلمانی داشت، گفت: «آلمان یکی از هم‌پیمانان نزدیک ما است و امیدواریم که سایر کشورهای عضو ناتو نیز برای کمک به اوکراین و تضمین امنیت آن، آماده ارسال کشتی‌های خویش به دریای آزوف باشند... پوتین می‌خواهد که دریای آزوف را اشغال کند و تنها لسانی که می‌تواند آن را متوجه کند، وحدت غرب است. آلمان باید از خود بپرسد که اگر پوتین را متوقف نکنیم، پس از این، دست به چه اقدامی خواهد زد؟... این سیاست خصمانه پوتین برای ما قابل پذیرش نیست. ابتداء شبه جزیره کریمه، سپس شرق اوکراین و حال هم دریای آزوف را می‌خواهد. پوتین خواهان اعاده امپراتوری قدیم روسیه است؛ شبه جزیره کریمه، دُنباس و تمام کشور را می‌خواهد.» وی اضافه نمود: «میرکل توسط گفت‌وگوهای سال 2015م در مینسک، کشور ما را نجات داد و امیدواریم تا یک‌بار دیگر، همراه سایر هم‌پیمانان، حمایت این کشور را با خود داشته باشیم.» مگر آلمان گزینه نظامی را رد کرد. صدر اعظم آلمان به‌صراحت گفت: «برای این رویارویی‌ها، راه‌حلی نظامی وجود ندارد.» (منبع: د ب آ 29 نوامبر 2018م)

هم‌چنان میرکل از پروشینکو خواست تا خویشتن‌داری خود را حفظ کرده و اوضاع را آرام نگهدارد و متعهد شد که واقعیت‌های روی میز را بررسی کرده تا ببیند چه می‌توان کرد، و نیز تعهد سپرد که این موضوع را همراه پوتین در ارجنتاین به بحث و بررسی بگیرد؛ وی افزایش تحریم‌ها علیه روسیه را رد کرد.

"هایکو ماس" وزیر خارجهٔ آلمان پس از نشست خود همراه "پاولو کلیمکین" همتای اوکراینی‌اش در اجلاس وزرای خارجهٔ اروپا در ایتالیا به تاریخ 6 دسامبر 2018م گفت: «تا زمانی که تلاش‌ها برای کاهش تنش بین روسیه و اوکراین مستمر است، برلین انتظار ندارد که اروپا به خاطر درگیری روسیه با اوکراین، تحریم‌هایی را علیه روسیه اعمال کند.» وی اضافه نمود: «در حال حاضر من معتقدم که درست نخواهد بود سخن از تحریم‌های جدید علیه روسیه به میان آید، چون تمام تلاش‌ها برای کاهش تنش ادامه دارد و هرگز پیش‌نهادی از طرف آلمان برای وضع تحریم‌های جدید علیه روسیه مطرح نشده است... انتظار ندارم که در پارلمان اروپا راجع به اعمال تحریم‌های جدید علیه روسیه، وحدت نظر وجود داشته باشد.» (منبع: رویترز 7 دسامبر 2018م)

آلمان و یک‌تعداد زیاد کشورهای اروپائی، وسعت خطر و عواقب وضع تحریم‌های جدید علیه روسیه را می‌دانند. به‌همین دلیل، خواهان راه‌حل نظامی و تشدید تحریم‌ها نیستند؛ چون راه‌حل نظامی و تشدید تحریم‌ها، به مثابهٔ شمشیر دولبه برای روسیه و اروپا خواهد بود.

5. از موقف امریکا دانسته می‌شود که طرف‌دار تنش و تشدید تحریم‌ها است؛ زیرا دیداری را که قرار بود در حاشیهٔ اجلاس گروه 20 در ارجنتاین همراهی پوتین، همتای روسی خود به تاریخ 30 نوامبر 2018م داشته باشد، لغو کرده و علت آنرا عدم رضائیت کابینه‌اش بر توقیف کشتی‌های اوکراینی دانست. ترامپ قبل از دیدارش همراه "شینزوآبه" نخست‌وزیر جاپان در "بونیس آیرس" پایتخت ارجنتاین راجع به توقیف کشتی‌های اوکراینی توسط روسیه برای روزنامه‌نگاران تصریح نموده گفت: «در آن چه اتفاق افتاده ما را شگفت زده نکرده و از آن راضی هم نیستیم و هیچ‌کس از آن راضی نیست.» (منبع: آرتی آنلاین 30 نوامبر 2018م)

"کورت ولکر" نمایندهٔ ویژهٔ امریکا در امور اوکراین به تاریخ 27 نوامبر 2018م تصریح نموده گفت: «رهبری روسیه تلاش می‌کند تا توسط سیاست "تک محوری" بر این بنادر، از جمله بندر "ماریوپل" تسلط خود را تحکیم بخشد؛ چون کسی امکانات رسیدن به آن‌جا را ندارد... تلاش‌های "سلطه جویانهٔ" روسیه باعث نگرانی زیاد شده است و باید روسیه به توافق‌نامهٔ سال 2003م که راجع به کشتی‌رانی در دریای آزوف است، پای‌بند باشد... من معتقد نیستم که روسیه مجدداً به اوکراین حملهٔ زمینی نماید و اگر این اتفاق صورت گیرد، باعث تعجب من خواهد شد» (منبع: صفحه عربی، 28 نوامبر 2018م)

توافق‌نامه‌ای که ذکر شد، بر این تأکید دارد که دریای آزوف و تنگهٔ کرچ، آب‌های داخلی روسیه و اوکراین اند. رادیو هالوس امریکا به تاریخ 6 دسامبر 2018م گزارش داد: «کورت ولکر نمایندهٔ ویژهٔ امریکا در خلال دو هفتهٔ آینده از اوکراین دیدن خواهد

کرد و از روسیه مطالبه خواهد نمود که ملوان‌های دستگیر شده را آزاد کند و تأکید نمود که روسیه باید در منطقه تنگه کرچ و دریای آزوف، بر اساس توافق‌نامه خاص و دوجانبه‌ای که در سال 2003م منعقد شده است، عمل کند.»

چنانچه اظهارات فوق وضاحت دارد، امریکا به سرعت وارد عمل نشده و عجله‌ای ندارد نماینده متخصص‌اش در باره مسائل اوکراین، اعلام می‌کند که پس از دو هفته دیگر، از اوکراین دیدن خواهد نمود! این یعنی به راه‌حل توجهی ندارد و می‌خواهد که اوضاع تنش‌آلود باقی بماند؛ زیرا هدف، تنش و ادامه تنش است و نه راه‌حل.

6. قابل ذکر است که امریکا با در اختیار گذاشتن سلاح و مهمات، اردوی اوکراین را تجهیز نموده و آنرا آموزش‌های نظامی داده است؛ زیرا کورت ولکر نماینده ویژه امریکا در امور اوکراین به تاریخ 29 نوامبر 2018م در مصاحبه‌ای با سایت رسمی "دویچه‌وله" آلمانی گفت: «کی‌یف و واشنگتن در بخش دفاعی با هم‌دیگر همکاری طبیعی دارند و امریکا به شکل منظم، به هدف ارتقاء توانایی‌های نوین نظامی و دفاعی، نیروهای کشور اوکراین را کمک می‌کند.» در این جا یکی از مسئولان امریکائی اعتراف می‌کند که کشورش اوکراین را با سلاح تجهیز نموده است. صفحه اینترنتی "روسیا الیوم" به تاریخ 9 جون 2018م نوشت: «امریکا 4 فروند هواپیما را به میدان هوائی "لفوف" واقع در غرب اوکراین، برای سوخت‌گیری بمب‌افکن‌های استراتژیک فرستاد و بر حسب اظهارات واشنگتن، این کار در چارچوب همکاری با شرکای ناتو برای تضمین امنیت شرق اروپا صورت گرفته است، همراهی این هواپیماها 150 ت، تعمیرکاران هواپیما بوده اند.»

از دفتر مطبوعاتی نیروهای هوائی امریکا در اروپا و افریقا نقل شده که هدف از این گام، دستیابی بیش‌تر امنیت امریکا در شرق اروپا و همکاری بیش‌تر نظامی بین اعضای ناتو و شرکای آن می‌باشد.

صفحه "روسیا الیوم" اضافه نمود: «هم‌کاری بین امریکا و اوکراین از زمان انقلاب علیه حکومت اوکراین در سال 2014م، افزایش یافته است. اوکراین وسایل زرهی، هواپیماهای بدون سرنشین، رادارها، مسلسل‌های ثقیل دوربرد، سیستم‌های ضد تانگ و تجهیزاتی را، مشروط بر این‌که به "دُنباس" استفاده نکند، از امریکا تسلیم شده است.» بنابر این، واضح می‌گردد که امریکا با به اختیار گذاشتن سلاح به اوکراین، تلاش می‌کند تا اوضاع را تنش‌آلود کرده و تشویق‌اش می‌کند تا روسیه را تحریک کند تا این‌که روسیه مجبور شود عکس‌العمل نشان دهد و باقی ماندن اوضاع تنش‌آلود، چیزی است که امریکا می‌خواهد تا این‌که از موضوع شبه جزیره کریمه و اوکراین، بر اساس منافع خود استفاده کند.

آنچه را در پاسخ به پرسشی که به تاریخ 22 مارچ 2014م پس از الحاق شبه جزیره کریمه به روسیه گفته بودیم، بازگو می‌کنیم: «... در زمانی که شرایط جهانی و منطقوی برای منافع غرب و روسیه در تغییر است، اوکراین هم‌چنان همانند بمب قابل انفجار باقی خواهد ماند و تمام طرف‌های درگیر، چشم طمع به اوکراین خواهند دوخت و تلاش خواهند کرد تا مطابق شرایط وقت جهانی، بر این کشور مسلط گردند... اوکراین در عین زمان که دروازه اروپاست حیثیت لگن خاصره روسیه را نیز دارد...»

7. امریکا به طوری پنهان از اوکراین برای تحریک نمودن روسیه استفاده می‌کند و این کشور را انگیزه می‌دهد تا اقدامی برای بازپس گرفتن شبه جزیره کریمه کرده و سلطه خود را در قسمت‌های شرقی که تحت تسلط روسیه است، گسترش دهد؛ از حقوق خویش در دریای آزوف و تنگه کرچ که تنگه بسیار مهم و استراتژیک برای هردو کشور به حساب می‌آید؛ چون تنها عبورگاه دریای آزوف در شمال به دریای سیاه در جنوب است، دفاع کند. امریکا به اوکراین سلاح داده است و این خلاف توافق‌نامه مینسک است.

به این ترتیب امریکا تلاش می‌کند تا با ایجاد تنش، این توافق‌نامه اروپا و روسیه را نابود کند؛ این در حالی است که اروپا تلاش می‌کند تا اوضاع را آرام نگهدارد؛ چون در غیر این صورت، پیامدهای نامطلوبی برایش خواهد داشت. بدین ملحوظ، اروپا تلاش دارد تا همراه روسیه از در تفاهم وارد شود؛ در عین زمان می‌کوشد تا خود را از زیر سلطه امریکا نجات دهد. به همین دلیل، صداهای تشکیل اردوی مستقل در اروپا که بتواند این قاره را از تهدیدهای امریکا و روسیه در امان نگهدارد، بلند شده است و خشم امریکا به خاطر این موضوع، واضح است؛ چنانچه در نشست "ماکرون" رئیس‌جمهور فرانسه همراهی همتای امریکایی‌اش "ترامپ" به تاریخ 9 نوامبر 2018م، مشهود بود و نیز جنگ تجارتي را علیه اروپا اعلام نمود و علناً برای فروپاشی اروپا تلاش می‌کند و هم‌چنان لفاظی و احساس انزجار بین اروپائیان و امریکائیان در اجلاس‌های "ناتو" و کشورهای گروه 7 در سال جاری و سال قبل محسوس بود. اروپائیان نیز تلاش می‌کنند تا در بعضی از قضایا مثلاً اوکراین، امریکا را به چالش بکشند. تمام موارد فوق امریکا را وا می‌دارد تا اوضاع را در مرزهای اروپا به خصوص اوکراین، تنش‌آلود کند.

8. روسیه در مورد اوکراین که برای این کشور مسئله‌ای سرنوشت‌ساز است، نه تنها در حالت بحرانی قرار دارد، بلکه در بن‌بست مانده است؛ چون اگر از دستش دهد، در مقابل غرب رسوا شده و حتی پایتخت‌اش، مسکو، نیز تهدید خواهد شد؛ به خصوص این‌که اروپای شرقی که حیثیت در استراتژیک دفاعی را برای روسیه داشت، از دست داد.

غرب به خصوص امریکا، بارها روسیه را فریب داده است؛ از جمله این‌که با دیکته غرب، سقوط "دیوار برلین" را قبول نموده و آلمان شرقی را به آلمان غربی تسلیم نمود؛ از پولند با پذیرفتن استقلال‌اش، چشم‌پوشی نمود و نیز استقلال سایر کشورهای اروپای شرقی را پذیرفت. این بار مجدداً روسیه را فریب داد؛ چون پس از این‌که همراه روسیه در سال 2014م بر بقای مزدور "یانوکویچ" توافق کرد، اوکراینی‌های سمت غرب این کشور را انگیزه داد تا وی را از تخت قدرت به‌زیر کشند. در سوریه نیز روسیه را فریب داد؛ چون امریکا روسیه را جلو انداخت تا به حساب امریکا در سوریه بجنگد. روسیه خیال کرد امریکا در الحاق شبه جزیره کریمه به خاک‌اش و تسلط در شرق اوکراین بدون این‌که تأییدی آن کشور را در تسلط بر این مناطق بگیرد، ساکت خواهد ماند و اگر روسیه بی‌خرد نمی‌بود در سوریه حمله نمی‌کرد، امریکا را می‌گذاشت که در جنگ این کشور غوطه‌ور گردیده و معلق بماند؛ مانند این‌که در افغانستان چنین شد.

9. خلاصه:

الف) از قرائن بر می آید و بعید هم نیست که امریکا بدون هماهنگی با روسیه، در پس تحریک کشتی‌های اوکراینی به طرف دریای آزوف باشد و هدف‌اش از این کار، پُرتنش کردن فضاء به منظور بهره‌گیری از آن، برای منافع خود در برابر سه قدرت روسیه، اروپا و اوکراین باشد. بناءً امریکا نمی‌خواهد که مشکل حل شود و می‌خواهد که فضاء به شکل مستمر تنش‌آلود بماند.

ب) مادامی‌که کشورهای سرمایه‌داری سیکولر بر جهان حکومت کنند، جهان هم‌چنان در نمایشی خبیث از توطئه‌ها، جرایم وحشیانه و گسترش انواع ظلم باقی خواهد ماند. مفاهیم استعمار در این کشورها پابرجا بوده و هر جا برود، آن را با خود می‌برد.

ج) تنها مبدأ اسلام است که جهان را از شرارت‌های این کشورها و قوانین وضعی‌شان نجات می‌دهد؛ چون اسلام از طرف خالق انسان نازل شده و تنها خالق است که خیر مخلوقات‌اش را می‌داند.

﴿أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ﴾

[ملک: 14]

ترجمه: مگر کسی که (مردمان را) می‌آفریند (حال و وضع ایشان را) نمی‌داند و حال این که او دقیق و باریک‌بین بس آگاهی است؟! است!

اسلام آن حقی است که اقامه عدالت نموده و خیر را پخش و نشر خواهد نمود.

﴿...فَمَاذَا بَعَدَ الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالُ...﴾

[یونس: 32]

ترجمه: آیا سوای حق جز گمراهی است؟

﴿إِنَّ فِي ذَلِكَ لَذِكْرَى لِمَنْ كَانَ لَهُ قَلْبٌ أَوْ أَلْقَى السَّمْعَ وَهُوَ شَهِيدٌ﴾

[ق: 31]

ترجمه: به راستی در این (سرگذشت پیشینیان) بیدار باش و اندرز بزگی است برای آن کسی که دل (آگاه) داشته باشد یا با حضور قلب گوش فرا دارد.

7 ربیع الآخر 1440 ه.ق

14 دسمبر 2018 م